

Нормальный уставъ.

Normal-põhjusfiri.

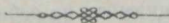
УСТАВЪ
МООНСКАГО
СЕЛЬСКО-ХОЗЯЙСТВЕННОГО ОБЩЕСТВА.

Muhu Põllumeeste Seltsi
põhjusfiri.

KuresaareS.
Trükitud L. Siim'i trükitojas.
1909.

УСТАВЪ

Моонскаго сельско-хозяйственнаго общества.

І. Цѣль общества и способы ея осуществленія, его права и обязанности.

§ 1. Моонское сельско-хозяйственное общество имѣеть цѣлью содѣйствовать въ районѣ своихъ дѣйствій, соединенными силами своихъ членовъ, развитію и усовершенствованію сельскаго хозяйства и сельской промышленности.

§ 2. Для достиженія этихъ цѣлей обществу предоставляется:

1) изучать положеніе различныхъ отраслей сельскаго хозяйства и выяснять хозяйственныя нужды и потребности, путемъ совмѣстнаго обсужденія относящихся сюда вопросовъ на періодически созываемыхъ собраніяхъ своихъ членовъ, на сельско-хозяйственныхъ бесѣдахъ и сѣздахъ, а также снаряжать экспедиціи и экскурсіи, какъ для обзорннн хозяйства своихъ членовъ, такъ и вообще для всякаго рода сельско-хозяйственныхъ изслѣдованій;

2) распространять теоретическія и практическія свѣдѣнія по сельскому хозяйству путемъ устройства публичныхъ чтеній, печатанія и распространенія своихъ трудовъ и всякаго рода сельско-хозяйственныхъ сочиненій, а въ случаѣ возможности, и собственнаго періодическаго журнала и учрежденія сельско-хозяйственныхъ училищъ, бібліотеки и музея;

§ 8. Общество состоитъ въ вѣдѣніи Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ, по департаменту земледѣлія, которому ежегодно представляетъ отчетъ о своей дѣятельности. Въ отчетѣ этомъ, кромѣ свѣдѣній вообще о дѣйствіяхъ общества въ отчетномъ году и тѣхъ, которыя оно само признаетъ нужнымъ включить, должны быть помѣщены: 1) именной списокъ всѣхъ членовъ и должностныхъ лицъ общества; 2) данныя о состояніи капиталовъ общества и о движеніи суммъ, и 3) свѣдѣнія о состоящихъ при обществѣ учрежденіяхъ.

§ 9. Общество имѣетъ печать установленнаго для губернскихъ учреждений образца.

II. Составъ общества.

§ 10. Общество состоитъ изъ членовъ почетныхъ, дѣйствительныхъ и сотрудниковъ, а также корреспондентовъ. Число членовъ не ограничено.

§ 11. Членами общества могутъ быть лица, безъ различія пола и званія, занимающіяся или интересующіяся сельскимъ хозяйствомъ, за исключеніемъ несовершеннолѣтнихъ (кромѣ имѣющихъ классныя чины), воспитанниковъ учебныхъ заведеній, состоящихъ на дѣйствительной службѣ нижнихъ воинскихъ чиновъ и юнкеровъ и лицъ, подвергшихся ограниченію правъ по суду.

III. Порядокъ избранія въ члены, ихъ права и обязанности.

§ 12. Въ почетные члены избираются въ годичномъ собраніи, закрытою баллотировкою, по предложенію совѣта, большинствомъ двухъ третей голосовъ наличныхъ членовъ собранія, лица, пользующіяся извѣстностью на сельскохозяйственномъ поприщѣ или оказавшія обществу особыя услуги. Почетные члены освобождаются отъ обязательныхъ членскихъ взносовъ и не несутъ никакихъ обязанностей по обществу, за исключеніемъ добровольно на себя принимаемыхъ, пользуясь при этомъ всѣми правами дѣйствительныхъ членовъ.

§ 13. Въ дѣйствительные члены избираются въ обыкновенныхъ собраніяхъ закрытою баллотировкою, простымъ большинствомъ голосовъ, по предложенію совѣта или же одного изъ почетныхъ или дѣйствительныхъ членовъ, лица, заявляющія о своемъ желаніи принадлежать къ составу общества и обязавшіяся вносить въ пользу его опредѣленную уставомъ сумму.

Примѣчаніе. Лица, подписавшія проектъ настоящаго устава, считаются учредителями общества и поступаютъ безъ баллотировки въ число дѣйствительныхъ его членовъ.

§ 14. Дѣйствительные члены вносятъ при вступленіи одинъ рубль и затѣмъ ежегодно въ кассу общества къ установленному сроку одинъ рубль. Члены, внесшіе 25 рублей единовременно, освобождаются отъ ежегодныхъ взносовъ, получая наименованіе пожизненныхъ дѣйствительныхъ членовъ. Размѣръ всѣхъ этихъ взносовъ можетъ быть измѣняемъ самимъ обществомъ.

§ 15. Членъ, не сдѣлавшій, въ теченіи установленнаго обществомъ льготнаго срока, причитающагося съ него взноса, считается сложившимъ съ себя званіе члена, но можетъ вновь вступить въ общество безъ баллотировки, по уплатѣ числящейся за нимъ недоимки.

§ 16. Въ члены корреспонденты и сотрудники избираются тѣмъ же порядкомъ, какъ и въ дѣйствительные члены, лица (не имѣющія постояннаго мѣста жительства въ районѣ дѣйствій общества), просвѣщенное содѣйствіе которыхъ по разясненію тѣхъ или другихъ вопросовъ можетъ быть полезно обществу, а также иностранные хозяева, извѣстные своею полезною дѣятельностью по сельскому хозяйству, могущіе содѣйствовать цѣлямъ общества доставленіемъ ему полезныхъ свѣдѣній по предметамъ его дѣятельности, а также исполненіемъ его порученій. Члены корреспонденты и сотрудники не обязываются никакими денежными взносами въ пользу общества.

§ 17. О кандидатахъ, предлагаемыхъ въ члены, должно быть заявлено въ засѣданіи, предшествующемъ баллотировкѣ.

§ 18. Лицо, избранное въ члены, извѣщается о томъ письменно совѣтомъ и получаетъ экземпляръ настоящаго

устава и установленныхъ, къ силу онаго, самимъ обществомъ правилъ, а также списокъ членовъ общества.

§ 19. Всѣ члены общества имѣютъ право участвовать въ его собраніяхъ, почетные и дѣйствительные съ правомъ рѣшающаго, а члены корреспонденты и сотрудники съ правомъ совѣщательнаго голоса, обращаться къ посредничеству общества для сношеній съ разными учрежденіями и лицами по предметамъ, относящимся до сельскаго хозяйства, и пользоваться состоящими при обществѣ учрежденіями, на основаніи составленныхъ совѣтомъ и одобренныхъ собраніемъ правилъ.

§ 20. Въ случаѣ признанной обществомъ необходимости исключить кого-либо изъ его членовъ, вопросъ этотъ рѣшается порядкомъ, указаннымъ въ § 41.

IV. Управленіе общества, должностныя лица, ихъ права и обязанности.

§ 21. Завѣдываніе дѣлами общества поручается совѣту, избираемому изъ среды почетныхъ и дѣйствительныхъ членовъ. Мѣстопробываніе совѣта назначается остр. Моонъ

§ 22. Совѣтъ состоитъ изъ предсѣдателя, товарища предсѣдателя, секретаря, казначея и членовъ, число коихъ опредѣляется самимъ обществомъ. Обязанности казначея и секретаря могутъ быть возлагаемы на кого-либо изъ членовъ совѣта.

§ 23. Должностныя лица избираются въ годичномъ собраніи, посредствомъ закрытой баллотировки, простымъ большинствомъ голосовъ наличныхъ членовъ, на одинъ годъ, но выбываютъ изъ состава совѣта не одновременно, а въ той послѣдовательности, которая будетъ установлена самимъ обществомъ; на случай болѣзни или продолжительной отлучки кого либо изъ членовъ совѣта, въ томъ же собраніи избираются на одинъ годъ къ нимъ кандидаты. Выбывающія изъ состава совѣта лица могутъ быть вновь избираемы, въ случаѣ ихъ на то согласія.

Примѣчаніе. О всякой перемѣнѣ въ составѣ совѣта, послѣдній тотчасъ-же извѣщаетъ департаментъ земледѣлія.

§ 24. Для избранія должностныхъ лицъ, каждый присутствующій въ собраніи членъ подаетъ закрытую записку съ именемъ предлагаемаго имъ на каждую должность кандидата, при чемъ предлагаемые кандидаты баллотируются въ порядкѣ числа полученныхъ ими голосовъ, и избраннымъ считается получившій наибольшее число избирательныхъ голосовъ, но не менѣе $\frac{1}{2}$ голосовъ наличныхъ членовъ.

§ 25. Независимо отъ сего, общество можетъ избрать порядкомъ, указаннымъ въ § 41, почетнаго предсѣдателя, который предсѣдательствуетъ, если пожелаетъ, въ собраніяхъ общества и совѣтѣ, не неся, однако же, никакихъ другихъ обязанностей по обществу.

§ 26. Совѣтъ служить представителемъ общества во всѣхъ его сношеніяхъ; онъ приводитъ въ исполненіе постановленія собраній общества, производитъ расходы, согласно смѣтамъ, утвержденнымъ собраніемъ, и, по уполномочію послѣдняго, въ предѣлахъ, имъ установленныхъ, совершаетъ операціи, связанныя съ заключеніемъ обществомъ займовъ, съ веденіемъ обществомъ комиссіоннаго дѣла, съ приобрѣтеніемъ имъ всякаго рода имущества и съ отчужденіемъ и залогомъ, въ необходимыхъ случаяхъ, въ частности, недвижимаго имущества и цѣнныхъ бумагъ. О всѣхъ своихъ дѣйствіяхъ по дѣламъ общества совѣтъ представляетъ собранію отчетъ, а ко дню годичнаго собранія изготавляетъ, кромѣ того, подробный отчетъ о дѣятельности общества въ отчетномъ году, о всѣхъ поступленіяхъ и расходахъ и о состояніи учрежденій и имущества общества, смѣту на слѣдующій годъ и предположенія свои о направленіи дѣятельности общества въ этомъ году.

§ 27. Совѣтъ общества въ производствѣ ввѣренныхъ ему дѣлъ и въ распоряженіи кассою руководствуется утвержденною собраніемъ инструкціею.

§ 28. Засѣданія совѣта созываются въ дни опредѣленные предсѣдателемъ, но не менѣе одного раза въ мѣсяцъ, и считаются состоявшимися при наличномъ присутствіи не менѣе пяти членовъ, считая въ томъ числѣ предсѣдательствующаго.

§ 29. Дѣла въ совѣтѣ рѣшаются открытымъ голосованіемъ простымъ большинствомъ голосовъ, при равенствѣ коихъ перевѣсъ даетъ голосъ предсѣдательствующаго: журналы засѣданій совѣта ведутся секретаремъ, а въ отсутствіи его однимъ изъ членовъ совѣта, по соглашенію съ предсѣдателемъ, и подписываются всѣми его членами.

§ 30. Предсѣдатель совѣта состоитъ въ то же время предсѣдателемъ общества и наблюдаетъ за тѣмъ, чтобы дѣятельность, какъ совѣта, такъ и общества, направлялась къ достиженію намѣченныхъ настоящимъ уставомъ задачъ.

§ 31. Предсѣдатель предсѣдательствуетъ въ засѣданіяхъ совѣта и собраніяхъ общества, разсматриваетъ всѣ поступающія бумаги, подписываетъ всѣ исходящія отъ общества бумаги и слѣдитъ за точнымъ исполненіемъ устава и постановленій собраній.

§ 32. Товарищъ предсѣдателя, въ отсутствіи послѣдняго, исполняетъ всѣ его обязанности, а при временномъ отсутствіи обоихъ совѣтъ избираетъ вмѣсто нихъ одного изъ своихъ членовъ.

§ 33. Секретарь ведетъ журналы засѣданій совѣта и собраній общества, составляетъ годовой отчетъ о дѣятельности послѣдняго, подготавливаетъ всѣ дѣла для рѣшенія въ засѣданіяхъ совѣта и собраніяхъ, завѣдываетъ перепискою и скрѣпляетъ исходящія отъ общества бумаги. Секретарь и казначей могутъ получать денежное вознагражденіе въ размѣрѣ, опредѣляемомъ собраніемъ.

Примѣчаніе. Вся переписка по дѣламъ общества, всѣ по онымъ сношенія и счетоводство въ предѣлахъ Россійской Имперіи производятся на русскомъ языкѣ.

§ 34. Казначей принимаетъ всѣ денежные поступленія и производитъ расходы по обществу, согласно смѣтѣ и постановленіямъ совѣта, а также ведетъ отчетныя по кассѣ и имуществу общества шнуровыя книги, (за подписью предсѣдателя, секретаря и членовъ совѣта и съ приложеніемъ печати общества), на основаніи инструкціи, составленной совѣтомъ и утвержденной собраніемъ общества.

§ 35. Прочіе члены совѣта распределяютъ между собою, по взаимному соглашенію, другія обязанности по

обществу, какъ то: завѣдываніе библіотекою, различными учрежденіями общества, если таковыя будутъ состоять при немъ, и т. п.

Примѣчаніе. Обязанности по завѣдыванію учреждениями общества могутъ быть возлагаемы на членовъ общества, не принадлежащихъ къ составу совѣта и даже на постороннихъ лицъ по найму.

§ 36. Всякій почетный и дѣйствительный членъ можетъ присутствовать въ засѣданіяхъ совѣта, но безъ права голоса.

V. Собранія общества.

§ 37. Собранія общества бываютъ обыкновенныя и годовыя.

Примѣчаніе 1. По учрежденіи общества, учредителями онаго созывается первое собраніе, которое, избравъ изъ своей среды предѣдателя, устанавливаетъ, ближайшимъ образомъ, организацию общества (размѣръ, срокъ и порядокъ уплаты членскихъ взносовъ, число членовъ совѣта, срокъ службы должностныхъ лицъ и порядокъ выбытія ихъ изъ состава совѣта, а также число членовъ совѣта, необходимое для дѣйствительности его постановленій) и производитъ выборы должностныхъ лицъ по обществу. Постановленія этого собранія по исчисленнымъ выше вопросамъ могутъ быть пересматриваемы лишь въ годовомъ собраніи общества. О состоявшемся открытіи общества, а равно объ избранныхъ должностныхъ лицахъ совѣтъ общества немедленно сообщаетъ департаменту земледѣлія.

Примѣчаніе 2. О времени, мѣстѣ и предметахъ занятій собраній общества доводится заблаговременно до свѣдѣнія всѣхъ его членовъ, а также начальника мѣстной полиціи, при чемъ къ обсужденію въ собраніяхъ допускаются лишь такіе предметы, которые относятся непосредственно къ опредѣленной уставомъ дѣятельности общества и о которыхъ доведено до свѣдѣнія полицейскаго начальства.

§ 38. Обыкновенныя собранія, созываемыя по мѣрѣ надобности (назначаемыя совѣтомъ на дѣльный годъ впередъ) (не менѣе 4 разъ въ годъ), а также по требованію ревизионной комиссіи или по заявленію не менѣе 10 членовъ общества, посвящаются разсмотрѣнію текущихъ дѣлъ и вообще всѣхъ вопросовъ, относящихся къ дѣятельности общества, а также выборамъ дѣйствительныхъ членовъ и членовъ-корреспондентовъ и сотрудниковъ.

§ 39. Собрание считается состоявшимся, если въ немъ присутствуетъ не менѣе $\frac{1}{3}$ числа дѣйствительныхъ и почетныхъ членовъ общества, не считая членовъ совѣта.

§ 40. Дѣла въ собраніи, кромѣ выборовъ въ почетные члены и вопросовъ, перечисленныхъ въ § 41, рѣшаются простымъ большинствомъ голосовъ, при равенствѣ коихъ перевѣсъ даетъ голосъ председательствующаго. Всѣ личные вопросы, какъ то: выборы должностныхъ лицъ и членовъ общества и вопросъ объ исключеніи членовъ и проч., разрѣшаются въ собраніи посредствомъ закрытой баллотировки шарами, (прочія же дѣла рѣшаются закрытою баллотировкою лишь въ случаѣ требованія о томъ одной четвертой части присутствующихъ въ собраніи членовъ).

§ 41. Для рѣшенія вопросовъ, касающихся: 1) измененія устава; 2) открытія и закрытія учрежденій общества; 3) заключенія займовъ и приобрѣтенія и отчужденія необходимаго недвижимаго имущества; 4) исключенія членовъ; 5) закрытія общества; 6) избранія почетнаго предсѣдателя, и 7) избранія почетныхъ членовъ, требуется предварительное оповѣщеніе всѣхъ членовъ общества за одинъ мѣсяць до собранія, присутствіе не менѣе половины почетныхъ и дѣйствительныхъ членовъ и большинство не менѣе $\frac{2}{3}$ голосовъ наличныхъ въ собраніи членовъ. Принятый собраніемъ проектъ измененій устава представляется, чрезъ губернатора въ Министерство Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 42. Въ годичномъ собраніи, созываемомъ въ январѣ мѣсяцѣ, читается отчетъ о дѣятельности общества за истекшій годъ съ отзывомъ на оный ревизіонной комиссіи и объясненіями совѣта, разсматривается и утверждается составленная совѣтомъ смѣта на наступившій годъ и производятся выборы должностныхъ лицъ, кандидатовъ къ нимъ, а также почетнаго предсѣдателя и почетныхъ членовъ. Сверхъ того, въ годичномъ собраніи могутъ разрѣшаться и всѣ другія дѣла, съ соблюденіемъ установленныхъ въ настоящемъ уставѣ требованій.

§ 43. Въ этомъ же собраніи избирается ревизіонная комиссія изъ трехъ членовъ, не занимающихъ должностей по обществу а равно не состоящихъ кандидатами въ члены совѣта, для обревизованія дѣятельности совѣта, отчета,

кассы и имущества общества а равно состоящихъ при обществѣ учреждений. Заключение ревизіонной комиссіи, вмѣстѣ съ объясненіями совѣта, докладывается или обыкновенному ближайшему собранію общества, или слѣдующему годичному собранію.

§ 44. Если въ собраніи возникнутъ вопросы, требующіе для разрѣшенія подробнаго изслѣдованія, то для сего избираются особыя временныя комиссіи изъ нѣсколькихъ лицъ.

§ 45. Публичныя собранія устраиваются по постановленію совѣта; допущеніе постороннихъ лицъ, введенныхъ членами общества за 20 коп. плату, къ участию въ преніяхъ, безъ права рѣшающаго голоса, зависитъ отъ усмотрѣнія предсѣдателя.

VI. Средства общества и денежная его отвѣтственность.

§ 46. Средства общества, составляясь изъ членскихъ взносов, субсидій отъ правительственныхъ и общественныхъ учреждений и пожертвованій, а также изъ доходовъ отъ устраиваемыхъ обществомъ предпріятій, какъ то : складовъ, выставокъ и проч., употребляются на текущіе расходы общества и на осуществленіе указанныхъ въ настоящемъ уставѣ цѣлей. Пожизненные членскіе взносы отчисляются въ неприкосновенный или запасный капиталъ, порядокъ пользованія коими опредѣляется самимъ обществомъ.

§ 47. При существованіи отвѣтственности общества по выданнымъ имъ обязательствамъ всѣмъ наличнымъ, принадлежащимъ ему, имуществомъ, отвѣтственность общества, однако не распространяется на капиталы, переданные въ его вѣдѣніе для употребленія на опредѣленное назначеніе, посторонними лицами или учреждениями, а равно на личное имущество его членовъ.

VII. Закрытіе общества.

§ 48. Въ случаѣ состоявшагося рѣшенія закрыть общество, послѣднее собраніе постановляетъ о томъ назначеніи, какое должны получить суммы и имущество общества, по удовлетвореніи всѣхъ его обязательствъ. Постановленіе это приводится въ исполненіе не иначе, какъ съ разрѣшенія Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 49. О состоявшемся закрытіи общества совѣтъ онаго доводитъ до свѣдѣнія губернатора и Департамента Земледѣлія и публикуеть въ вѣдомостяхъ.

§ 50. Въ случаѣ фактическаго прекращенія дѣятельности общества, губернаторъ доводитъ о семъ до свѣдѣнія Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 51. Если, независимо отъ присвоеннаго губернаторомъ права (ст. 321 Свол. Зак. т. II, общ. учр. губ.) закрывать общественныя собранія при обнаруженіи въ нихъ чего либо противнаго государственному порядку и общественнымъ безопасности и нравственности, губернаторъ признаеть необходимымъ закрыть самое общество, то онъ представляетъ объ этомъ на усмотрѣніе Министерства Земледѣлія и Государственныхъ Имуществъ.

§ 52. Въ случаяхъ, не предусмотрѣнныхъ симъ уставомъ, общество руководствуется правилами, относящимся къ предмету его дѣятельности, а равно общими узаконеніями и распоряженіями Правительства, какъ нынѣ дѣйствующими, такъ и тѣми, кои будутъ впослѣдствіи изданы.

Печать должна быть величиною противъ монеты въ 50 коп. серебромъ съ изображеніемъ на ней губернскаго герба и съ надписаніемъ названія общества.

Muhu Põllumeeste Seltsi põhjusfiri.

I. Seltsi otstarb ja selle teokstegemise abinõud, tema õigused ja kohused.

§ 1. Muhu Põllumeeste seltsil on otstarbekas oma tööpiirkonnas seltsi liikmete ühendatud jõuul põllupidamist ja põllutööstust edendada ja täiendada.

§ 2. Nende otstarbete kättejaamiseks on seltsile järgmised abinõud määratud:

1) Selts õpib oma tööpõldusid tundma ning selgitab majanduse puudusid ja tarwitusi sel teel, et siia puutuwaid küsimusi seltsi liikmete koosolekutel, kongressidel ja põlluasjanduslistes kõnedes läbi räägib, ning ka oma liikmete majapidamise waatamiseks ja igasuguse põlluasjanduse uurimiseks tarwilisi käikusi ette wõtab ehk osakondi wälja jaadab.

2) teoretilisi ja praktilisi teadusi põlluasjanduse üle awakikkude kõnepidamiste läbi, oma teadusliste tööde ja igasuguste põlluasjanduse kirjatööde trükkimise ja laiali laotamise läbi ja, kui wõimalik, ka oma enese ajakirja wäljaandmise, põllutöökoolide, raamatukogu ja muuseumi asutamise läbi edendada;

3) kõige õigemate põllupidamise wiiside wäljatöötamise eest hoolt kanda, jelleks taimede kultura katseid tehes, mis teistes kohtades, nii Wenemaal kui ka wäljamaal, tarwitusele on wõetud ja neid, mis kohalikkudele põllumeestele kasulisteks leitud, laiali laotada; põllutöomasinate, töö-

riistade, hobuse=riistade jne. mõistlusi toime panna, katse=jaamasid ja põlbusid, eeskujulisi talusid, aedu ja puukoolisid jne. ajutada, ja niijugustele oma tegewuse ringkonnas olematele ehk edespidi ajutawatele ajutustele abiks olla;

4) kajulikkude juhatusete ja soowituste läbi põllumeeste ettewõtteid õigele korrale seadida ja põllumeestele tarwiliste majanduse asjade muretsemise ja põllusaaduste müümise wahetalitust oma pääle wõtta, selle tarbeks järetkuulamise ja komisjoni büroosid, põllusaajanduse ladusid jne. ajutades;

5) näitusi ja oksjonisid pidada ja põllusaajanduse töösid auurahade ja teiste auuhindade andmisega edendada.

Viisamärk: Seltsil on õigus, esimehe wastutamise all ilma tšensjuri läbiwaatamata, niijugusid põllusaajanduse raamatuid trükkida lasta, millede awaldamise edasilükkamine asjale kahju tooks, nagu: seltsi, koosolekute protokollid, aruanded, küsimiste lehed ja seltsitegewusesse puutuwad eeskawad mitmesuguste teatuste korjamiseks, niijama ka üksikuid ja aegajalt ilmuwaid wäljaandeid, mis seltsi näituste toimepanemiseks tarwilikud on. Seltsi poolt ajutatud põlluriistade ja masinate müümise ladud, kui ka wiljaseemne, kunsttõnniku ja muu maapidamise tarbe=asjade ladud ei ole maksjude sead. § 223 (seaduste kogu V r. 1893 a. wäljaanne) põhjusel mitte kauplemise maksu all. Awalikkuude lugemiste, kooskaimiste, näituste, katsejaamade, õpefermade ja põllutöö koolide toimepanemises kui ka ajakirja wäljaandmises heidab selts kõikide sellekohta käiwate maksu seadluste alla, selle kohastel juhtumistel tarwilist luba paludes. Seltsi raamatukogu seisab kõigeförgemalt 1884 januari 5 p. awaliste raamatukogude ja awalikkude lugemisekohtade tarwis finnitatud ajutiste seadluste ja nende täienduseks sjeemiste asjade Ministrist antud seaduslikkude eeskirjade all. Seltsi auurahade kaju finnitab Põllutöö ja Riigimaade Ministerium.

§ 3. Oma tegewuse laiendamiseks võib selts kuberneriloga oma keskel iseäraliste seltsi töösse puutuwate küsimuste arutamiseks toimekonde ajutada ja oma tegewuse

ringkonnas kohalisi jaoskonde avada. Nõndajama lubatakse jeltsi oma liikmetele põllujaagi harimise ja müümise ühiskondade asutamiseks abiks olla, kui ka enesele määratud forra järele jarnasid ühiskonde asutada. Kohaliste jaoskondade kui ka iseäraliste toimefondade õigused ja kohused määratakse jeltsi enese poolt põhjukskirja piirides. Seltsil on osakondade ja toimefondade finnipanemise õigus, aga niijugusest finnipanemiseist kui ka nende arwamisest annab jelts kubernerile ja Põllutöö departemangule teatust.

§ 4. Seltsil on õigus oma eesmärgile saamiseks tarwilikku liikumat ja liikumata warandust seaduses määratud teel muretjeda, kui ka liikumata warandust ja wäärtpaberid käest ära anda ja panti panna ja oma tegewuse asjadesse puutuwaid kaubalepinguid üleüldiste seaduste põhjal teha.

§ 5. Oma tegewuse ringkonnas olevate maapidamise puuduste üle paneb jelts Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumile teateid ette ja sejab oma asjaajamises kohaliste ajutuste ja isikutega ühenduses.

§ 6. Seltsil on õigus Põllutöö ja Riigimaade Ministri käest iseäralise kasulise tegewuse eest aupalkasid paluda.

§ 7. Seltsil on põlluasjanduse seaduse § 32 (1895 a. jatk) põhjusel õigus, Põllutöö ja Riigivaranduste Ministeriumi loaga oma koosolekute jaalis jeltsi liikmete ehk teiste isikute piltu hoida, kes oma tegewuse läbi põlluasjandusele iseäralist kasu on toonud.

§ 8. Selts sejab Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumi Põllutöö departemangu all, kellele ta iga aasta oma tegewuse üle aruande sisse jaadab. Selles aruandes peawad pääle jeltsi üleüldise aruande aasta tegewuse teadete ja pääle selle, mis jelts ise tarwilikuks arwab teada anda, järgmised teated olema: 1) kõikide jeltsiliiikmete ja ametnikude nimekiri; 2) teated jeltsi kapitalide ja seisu summade liikumise üle ja 3) teated jeltsi juures olevate ajutuste üle.

§ 9. Seltsil on pitjat, mis kubermangu ajutuste tarbeks seatud eeskuju järele walmistatud on.

II. Seltsi liikmed.

§ 10. Seltsil on auuliikmed, pärisliikmed ja kaastöölised kui ka kirjasaatjad. Liikmete arv on määramata.

§ 11. Seltsi liikmeteks võivad olla meeste- ja naesterahwad, kes põllutöös tegewad on ehk sellest osawõtawad, wäljaarwatud alaealised (pääle auaastmete osaliste), õpekohtade kaswandikud, tegewas wäeteenistuses olewad alamad wäeteenijad ja junkrud ja kohtu poolt kitsendatud õigustega inimesed.

III. Liikmeteks walimise kord, nende õigused ja kohused.

§ 12. Auuliikmeteks walitakse aastakoosolekul finniie balloteerimise läbi, eestseisuse ettepanemise järele, kokkutulnud liikmete $\frac{2}{3}$ hääle enamusega need inimesed, kes maapidamises tähtjad on ehk kes seltstile iseäralisel teel kasu on saanud. Auuliikmed on liimemaksust wabad ja ei kanna ühtegi seltsi ameti kohust, wäljaarwatud need kohused, mis nad priitahtlikult eneste pääle on wõtnud, kuna neil selle juures kõik pärisliikmete õigused on.

§ 13. Pärisliikmeteks walitakse korralistel koosolekul finniie balloteerimise teel, lihtsa hääle-enamusega eestseisuse ehk ühe auuliikme ehk pärisliikme ettepanekul need isikud, kes oma joowi, seltsi liikmeks jaada, on awaldanud, ja ennaft kohustanud seltsi hääks põhjuskirjas määratud maksu maksuma.

Liijamärk. Need isikud, kes selle põhjuskirjale on allakirjutanud, on seltsi asutajad ja saawad ilma balloteerimiseta seltsi pärisliikmeteks.

§ 14. Pärisliikmed maksawad seltsi liikmeks astudes 1 rbl. ja pärast jeda iga aasta seltsi kassasse määratud tähtjaks üks rubla. Liikmed, kes 25 rbl. korraga maksawad, jääwad aastamaksust wabaks ja saawad eluaegsete pärisliikmete nime. Kõikide nende maksude juurust wõib seltis ise muuta.

§ 15. Seltsi liige, kes seltsi poolt äramääratud ajal oma maksu ära ei ole õiesdanud, arwatakse jeltsiist wäljaastunuks, ta wõib aga uueste ilma balloteerimiseta jeltsi sisse astuda, kui ta oma wõlgnewa maksu ära on tasunud.

§ 16. Kirjajaatjateks ja kaastöölisteks liikmeteks wõib jelljamal wiisil kui pärisliikmeteks neid isikuid walida, kelle alaline eluase wäljaspool seltsi tööpiiri on, kellede kaastöö nende hariduse läbi ühe ehk teise küsimuse seletuse juures seltsile wõib kasulik olla, niijama ka wäljamaa põllumehi, kes oma kasuliku töötamise läbi põlluasjanduses tähtsad on, kes wõiwad seltsile tema tegewuses kasulisi teateid muretsjeda, kui ka seltsi poolt nende hooleks ujaldatud asju ajada. Kirjajaatjad ja kaastöölijed ei ole mitte kohustatud jeltsi kasuks maksma.

§ 17. Liikmete kandidaatide üle peab balloteerimise eel peetawal koosolekul teatust antama.

§ 18. Istit, kes liikmeks on wastu wõetud, saab eestseisuse poolt jelle üle kirjaliku teate ja jellestjamast põhjuskirjast ühe eksemplari, kui ka jelle põhjal seltsi poolt kokkujeatud eeskirjad ja jeltsiliikmete nimetirja.

§ 19. Kõigil jeltsi liikmetel on õigus jeltsi koosolekutest oja wõtta, auu- ja pärisliikmetel otjustawa, aga kirjajaatjatel ja kaastöölistel nõuandwa hääleõigusega, maapidamise tegewuses, mitmejuguuste asutuste ja isikutega läbikäimiseks jeltsilt abi paluda ja jeltsi juures olewaid ajutusi tarwitada, jeltsi eestseisuse poolt kokkujeatud ja koosoleku poolt finnitatud eeskirjade põhjal.

§ 20. Kui selts tarwis leiab olewat, mõnda liiget jeltsiist wälja heita, siis otjustakse jelle küsimuse üle § 41 määratud korra järele.

IV. Seltsi walitsemine, ametnikud, nende õigused ja kohused.

§ 21. Seltsi asjade walitsemine antakse jeltsi eestseisuse kätte, keda auu- ja pärisliikmete seast walitakse. Eestseisuse asukohaks määratakse Muhu jaar.

§ 22. Eestseisujes on esimees, esimene abi, kirja-
toimetaja, kassahoidja ja liikmed, kellede arv jeltsi enese
poolt määratakse. Kassahoidja ja kirjatoimetaja kohuseid
võib ükskõik misjugu eestseisujele liikmele panna.

§ 23. Eeltse ametnikud valitakse aasta koosolekul
finnise balloteerimise läbi koosolewate liikmete lihtja häälte
enamusjega 1 aasta pääle, aga nad ei astu jeltse eestseis-
jusest mitte ühel ajal wälja, waid jeltse poolt äramääratud
korra järele. Mõne liikme haiguise ehk pikaldase äraoleku
ajaks walitakse jeltamal koosolekul nende asemele kandi-
daadid 1 aasta pääle. Eestseisujest lahkunud liikmeid võib
uueste walida, kui nad sellega rahul on.

Lisamärk. Iga eestseisujes ettetulnud muudatuse
üle annab eestseisus Põllutöö departemangule teada.

§ 24. Ametnikkude walimise tarbeks annab igaüks
koosolekul olew liige finnise tähekeste tema poolt iga ameti
pääle soovitawa kandidaadi nimega, ning selle järele
wõetakse jaatud häälte rohkuise järele balloteerimine ette,
kus juures need ametisse jaawad, kes kõige enam häält
on saanud, kuid ometi mitte wähem kui $\frac{1}{2}$ koosolewate
liikmete häältest.

§ 25. Selle pääle waatamata võib jeltse § 41
määratud korra järele auuesimehe walida, kes, kui ta soovib,
jeltse ja eestseisujele koosolekuid juhatab, aga ühtegi muud
kohust ei täida.

§ 26. Eestseisus on jeltse asjaajajaks kõigis tema
toimetuses, mureseb jeltse koosolekutel tehtud ja finnitatud
otfuste täitmiste eest, tajub jeltse kulujid koosoleku wolitusel
ja tema poolt määratud piirides, mis koosoleku läbi finni-
tatud eelarwes määratakse, ja õiendab kõiksugusid rahaasju,
mis on ühendatud rahalaenamijega, komisjoni asjaaja-
mijega, igatsugu waranduse omandamijega, ja tarwilistel
fordadel, iseäranis liikumata waranduse ja wäärtpaberite
müümise ja pantimijega. Kõige oma tegewuse üle jeltse
asjus paneb eestseisus koosolekule aruande ette, aga wal-
mistab pääle selle aasta koosoleku päewaks täielise aruande
jeltse tegewuse üle aasta jookjul, kõigi sisetulekute ja
wäljaminekute ja jeltse asutuste ja waranduse seijuforra

üle paneb jeltšile eelarwe järgmise aasta kohta ja omad arwamiſed jeltſi jelle aasta tegewuſe ſihi kohta ette.

§ 27. Seltſi eestſeiuſus käib oma hooleks uſaldatud aſjaajamiſes ja kaſſapidamiſes koosoleku poolt määratud juhataſe järele.

§ 28. Eestſeiuſe iſtumiſed kutſutakse eſimehe läbi määratud päewadel, aga mitte wähem kui üks kord kuus koku ja loetakſe maksuaks, kui nendes eſimehega koku wähemalt 5 liiget on.

§ 29. Aſjad otjuſtakſe eestſeiuſes awaliku hääle andmiſega lihtſa hääle enamuſega; kui hääled pooleks on, annab eſimehe hääle otjuſe. Eestſeiuſe iſtumiſte protokollid kirjutab kirjatoimetaja, aga tema puudumiſe korral keegi eestſeiuſe liige eſimehe rahulolemiſega, ja nad kirjutataſke kõikide eestſeiuſe liikmete poolt alla.

§ 30. Eestſeiuſe eſimees on ühtlaſi ka jeltſi eſimees, ja ta waatab jelle järele, et eestſeiuſus, kui ka jeltſ põhjuſkirjas määratud ülesande järele töötab.

§ 31. Eſimees on eestſeiuſe ja jeltſi koosolekute juhataja ja waatab kõik ſiſſetulnud kirjad läbi, kirjutab igale jeltſi poolt wälja ſaadetawale paberile alla ja waatab täieliku põhjuſkirja ja koosolekute otjuſte täitmiſte järele.

§ 32. Eſimehe abi täidab eſimehe ärawoleku ajal kõik tema kohuſed, aga mõlemate ajutiſel ärawolekul walis eestſeiuſus jelleks eneste keſkelt ühe liikme.

§ 33. Seltſi kirjatoimetaja kirjutab eestſeiuſe iſtumiſte ja jeltſi koosolekute protokollid, ſeab jeltſi tegewuſe üle aasta aruande koku ja walmiſtab kõik aſjad otjuſtamiſe tarwiſ eestſeiuſe ja jeltſi koosolekule ette, toimetab kirjawahetuſi ja finnitab jeltſi poolt wäljaminewad kirjad oma allkirjaga. Kirjatoimetaja ja kaſſapidaja wõiwad rahaliſt taju ſaada, nii kuidas koosolek ſeda määrab.

L i ſ a m ä r k. Kõik jeltſi tegewuſeſſe puutuſ kirjawahetus, kõik kirjalik läbikäimine ja raamatupidamine Wenemaa piirides toimetataſke Wenekeeles.

§ 34. Seltſi kaſſapidaja wõtab kõik ſiſſetulewad jummad waſtu ja makſab jeltſi kulud wälja jeltſi eelarwe ja eestſeiuſe määruste järele; peab ka kaſſa ja jeltſi waran-

duse üle aruandwat nõõriraamatut, mida esimees, kirja-
toimetaja ja eestseisuse liikmed oma allkirja ja petjatiga
finnitawad, eestseisusest kokku eatud ja koosoleku poolt
finnitatud juhatusel.

§ 35. Teised eestseisuse liikmed jaotawad muud ametid
wastastiku kokkuleppimise teel eneste wahel ära, nagu:
raamatukogu juhatamise, mitmesuguste ajutuste juhatusel,
kui jeltzil niisugused on, jne.

Li jamärk. Seltzi asutuste juhatamise kohusid
wõib jeltzi liikmete pääle, kes mitte eestseisuse liikmed
ei ole, kui ka erainimeste pääle palga eest panna.

§ 36. Igauks anu- ja pärisliige wõib eestseisuse
koosolekul olla, aga ilma hääle õigujeta.

V. Seltzi koosolekud.

§ 37. Seltzi koosolekud on tawalised ja aasta-
koosolekud.

1. Li jamärk. Pärast jeltzi ärafinnitamist kut-
suvad selle ajutajad esimese koosoleku kokku, kus jeltzi
ajutajad, pärast jeda kui nad eneste keskelt esimehe
on walinud lähemal wiisil jeltzi korralseadmise ette
wõtawad (liiknemakju juurus, maksimise aeg ja kord,
eestseisuse liikmete arw, ametnikkude teenistuse aeg ja
lahkumise kord eestseisusest ja nende eestseisuse liikmete
arw, mis tema otjuste maksimiseks tarwilik on) ja
jeltzi ametnikud walivad. Selle koosoleku otjusi üle-
mal nimetatud küsimuste üle wõib üksi jeltzi aasta-
koosolekul läbi waadata. Seltzi awamise üle kui ka
walitud jeltzi ametnikkude üle annab jeltzi eestseisus
ajawiitmata Põlluröö departemangule teadust.

2. Li jamärk. Seltzi koosolekute aeg, koht ja
ettewõetawad toimetused antakse igakord aegjaste kõigile
jeltziliikmetele kui ka kohalijele politsei ülemale teada;
peale selle wõib koosolekutel üksi neid asju otjusta-
misele wõtta, mis otjekoheselt põhjuskirjas määratud
jeltzi tegewusesse puutuwad, ja mille üle politsei üle-
musele on teadust antud.

§ 38. Tavalised koosolekud kutsutakse tarwitust mööda, mis eestseisuse poolt terve aasta kohta ette määratakse (mitte vähem kui 4 kord aastas), kui ka rewideerija komisjoni nõudmise pääle, või ka mitte vähem kui 10 kõigi jeltsiliikmete soovvi pääle kokku, kus jookswad asjad kui ka kõik jeltsi tegewusesse puutuwad küsimused arutatakse ja pärisliikmed, firjajaatjad ja faastöölised liikmed walitakse.

§ 39. Koosolek arwatakse maksmaks, kui temast mitte vähem kui $\frac{1}{3}$ osa päris- ja auuliikmete arwust, pääle eestseisuse liikmete osawõtawad.

§ 40. Kõik asjad koosolekutel, pääle auuliikmete walimise ja küsimuste, mis § 41 on üles arwatud, otsustatakse lihtkordse häälteenamusega, mille juures häälte ühepaljusel eesistuja hääle otsuse teeb. Kõik isiklikud küsimused, nagu jeltsi ametnikkude ja liikmete walimine, kui ka liikmete jeltsist wäljajaitmise küsimus ja muud, otsustatakse koosolekul finniise kuulikestega balloteerimise teel (kõik teised asjad otsustatakse finniise balloteerimise teel ainult siis, kui $\frac{1}{4}$ osa koosolewatest liikmetest jeda soovib).

§ 41. Küsimuste otsustamiseks, mis 1) põhjusfirja muutmise, 2) jeltsi ajutuste awamise ehk nende finnipanemise, 3) laenude tegemise ja tarwilise liikumata waranduse ostmise või müümise otsustamise, 4) liikmete jeltsist wäljajaitmise, 5) jeltsi tegewuse lõpetamise, 6) auuesimehe ja auuliikmete walimise kohta käiwad, on tarwis enne kõikide jeltsi liikmetele üks kuu enne koosolekut jeda teada anda, ja peab mitte vähem kui pool osa auu- ja pärisliikmetest koos olema ja kõige vähem $\frac{2}{3}$ osa koosolekul olewate liikmete häälte enamus poolt olema. Koosoleku poolt wastuwõetud põhjusfirja muutused pandakse kubeneri kaudu Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumile ette.

§ 42. Aasta koosolekul, mis Nääri kuul kokku kutsutakse, loetakse jeltsi möödaläinud aasta tegewuse aruanne ette, rewideerimise komisjoni otsuse ja eestseisuse seletusega, waadatakse ja finnitatakse eestseisuse poolt walmitatud eelarwe käesolewa aasta kohta läbi ja walitakse jeltsi ametnikud, nende kandidaadid kui ka jeltsi auuesimees ja auuliikmed. Pääle jelle võib aastakoosolekul kõiksugu teiji

asju otjustada, mille juures aga jelles põhjuskirjas määratud nõudmisi tuleb tähele panna.

§ 43. Seljamal koosolekul walitakse ka 3-liikmeline rewideerimise komisjion nende liikmete hulgast, kellel jeltsis ametit ei ole (ega kes ka eestseisuse kandidatideks ei ole) eestseisuse tegewuse, jeltsi aruande, kassa ja waranduse (kui ka jeltsi asutuste) rewideerimiseks. Rewideerimise komisjioni otsus ühes eestseisuse seletustega pandakse ka ligemale jeltsi tawalisele koosolekule ette.

§ 44. Kui koosolekul küsimused ette tulewad, mille otjustamiseks põhjalist järeluurimist tarwis läheb, siis walitakse selle tarbeks mõningatest liikmetest ijaaralised ajutised komisjionid.

§ 45. Alwalikud koosolekud kutjutakse eestseisuse määramise järele kokku; wõõrad wõiwad jeltsiliikmete läbi sissejetoodud jaada ning neil on selle eest 20 kop. maksta; esimees wõib wõõraid ka läbirääkimistest wõawõtta lasta, kuid neil ei ole otjustawat hääleõigust.

VI. Jeltsi warandus ja rahaline wastutamine.

§ 46. Jeltsi warandust, mis liikmete maksust, riigiwalitjuse ja jeltsiliste asutuste abirahast ehk annetest, kui ka jeltsi ettewõtetest, nagu: ladudest, näitustest j. m. sisse tuleb, tarwitatakse jeltsi jookswate wäljaminekute ja põhjuskirjas nimetatud eesmärkide kordajaatmiseks. Eluaegsete liikmete maksud arwatakse puutumata wõi tagawara kapitali hulka, mille tarwitamise korra üle jelts ise otsuse teeb.

§ 47. Kuna jelts kõige oma päralt olewa warandusega oma pääle wõetud kohustuste ja wäljaantud wõla kirjade eest wastutab, on kapitalid, mis erainimeste ehk asutuste poolt jeltsi hooleks on antud, niijamuti ka jeltsiliikmete isikline warandus jellest wastutamisest wabad.

VII. Jeltsi äralõpetamine.

§ 48. Kui jeltsi äralõpetamise otsus on tehtud, teeb wiimane koosolek selle üle otsuse, kes jeltsi raha ja waran-

duje peab jaama, pärast seda kui kõik seltsi kohused on täidetud. Seda otjust ei tohi muidu täita, kui Põllutöö- ja Riigimaade Ministeriumi loaga.

§ 49. Seltsi äralõpetamise üle annab seltsi eestseisjus kubernerile ja Põllutöö departemangule teatust ja kuulutab seda ajalehtedes.

§ 50. Kui kindel on, et seltsi tegemus ära on lõpnud, annab kuberner selle üle Põllutöö ja Riigimaade Ministeriumile teada.

§ 51. Kui, pääle kubernerile antud õiguise (cr. 321 сводъ зак. т. II общ. учр. руб.), seltside koosseisuid ära feelata, kui neis midagi riigi korra, rahwa rahu ja kombelise elu wastast ette tuleb, kuberner tarwilise arwab olevat seltsi ennaft kinni panna, siis annab ta seda Põllutöö ja Riigimaade Ministerile hääksarvamiseks teada.

§ 52. Ette ära nägemata juhtumise fordadel, mis põhjuskirjas mitte ei ole nimetatud, käib selts oma tegemusesse puutuwate kui ka üleüldiste walitsusest määratud seadluste ja fordajeadmiste järele, mis juba nüüd makswad on, kui ka nende järele, mis edespidi wälja antakse.

Seltsi pitjat on 50 kop. hõberaha juurune ja tal on kubermangu wapp ja seltsi nimi pääl.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

ARA-13-00367

